

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4700/2022
05.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Чедомир Голубовић адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“ из Београда, чији је пуномоћник Урош Жигић адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 590/22 од 12.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 590/22 од 12.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2015/20 од 11.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се поништи решење директора туженог број ... од ...2020. године којим је тужилји отказан уговор о раду број ... од ...2013. године са припадајућим анексима, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 123.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 590/22 од 12.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2015/20 од 11.10.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка тужила се у ревизији паушално позива.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код туженог на радном месту ... послова ... у Сектору за ..., у оквиру Сектора за ... Анексом број 4. уговора о раду тужили су измењени уговорени услови рада у погледу места рада, тако да тужила послове свог радног места почев од 15.10.2019. године обавља на адреси Милорада Јовановића 11 у Београду. Тужила је дана 11.09.2019. године примила ID картицу за евиденцију радног времена и својим потписом на изјави потврдила да ће ту картицу користити у складу са упутством. Примила је и примењиваће следеће опште акте послодавца: Кодекс понашања од 07.11.2017. године, Правила понашања запослених од 19.11.2018. године, Правилник о радној обавези и радној дисциплини од 24.07.2019. године, Правилник о радном времену од 23.08.2019. године, Одлуку о увођењу нове електронске евиденције радног времена од 28.08.2019. године и Упутство за евидентирање радног времена. Тужени је дана 05.02.2020. године донео Правилник о другој измени Правилника о радном времену туженог који је објављен на интернет страници и истакнут на огласној табли туженог. Дана 06.05.2020. године непосредни руководиоца тужиле, извршни директор, обавестио је тужилу да у складу са Одлуком о укидању ванредног стања тужени почиње да ради са редовним активностима од 11.05.2020. године. Према званичној евиденцији послодавца није евидентирано да је тужила у периоду од 11.05.2020. године до 25.05.2020. године долазила на своје радно место, а свој изостанак није оправдала. Тужили је упућено упозорење 25.05.2020. године о постојању разлога за отказ уговора о раду у коме је наведено да је на основу предлога за примену мера због кришења радне дисциплине од 18.05.2020. године извршног директора Сектора за ..., свих чињеница из дописа којима је тужила упозоравана и увидом у евиденције доласка и одсуствовања са рада у папирном облику, утврђено да је тужила прекршила радну дисциплину тако што, иако обавештена путем електронске поште и послатих порука на службени број од стране непосредног руководиоца дана 06.05.2020. године, да сви запослени настављају са радом у складу са уговореним местом рада почев од 11.05.2020. године по укидању ванредног стања проглашеног због пандемије, није се појавила на свом радном месту у складу са закљученим анексом 4. уговора о раду и није оправдала свој изостанак. Непосредним сазнањем и увидом, непосредни руководиоца је утврдио да се од 11.05.2020. године до 25.05.2020. године тужила није појављивала на свом радном месту и да није оправдала свој изостанак, те да није присуствовала састанку који је

одржан 14.05.2020. године на који је позвана ради договора око будућих активности сектора. У том периоду тужилца је долазила на адресу туженог у улици Обилићев венац 5 и супротно налозима претпостављеног боравила на тој адреси иако се, сагласно закљученом анексу, ту не налази њено радно место. На упозорење од 25.05.2020. године, које се сматра достављеним дана 17.06.2020. године, тужилца се изјаснила путем мејла 22.06.2020. године. Решењем број ... од ...2020. године тужилци је отказан уговор о раду са припадајућим анексима због непоштовања радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 1. и 8. Закона о раду и члана 7. тачка 2. Правилника о радној обавези и радној дисциплини запослених код тужене.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужилце за поништај решења директора туженог којим је тужилци отказан уговор о раду са припадајућим анексима.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 1. и 8. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 113/19) послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то: ако неоправдано одбије да обавља послове и извршава налоге послодавца у складу са законом (тачка 1); ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 8).

Одредбом члана 7. став 1. тачка 2. Правилника о радној обавези и радној дисциплини запослених код туженог број 5431 од 24.07.2019. године прописано је да је запослени учинио повреду радне дисциплине ако неоправдано изостане са рада два дана у току месеца или три дана у току три узастопна месеца.

Одредбом члана 18. истог правилника прописано је да уколико су околности повреде радне обавезе или радне дисциплине нејасне, непотпуне или противречне да директор не може да на основу приложене документације донесе решење којим се запосленом отказује уговор о раду или изриче друга мера или се ослобађа одговорности, директор може да покрене и води дисциплински поступак против запосленог.

Према одредби члана 1. и члана 3. став 1. Правилника о другој измени Правилника о радном времену код туженог 02 бр. 774 од 05.02.2020. године, у Правилнику о радном времену код туженог 02 6161 од 23.08.2019. године, члан 14. мења се и гласи: „Присутност на раду евидентира сам запослени на апарату који се налази у објекту на локацији која представља место рада запосленог у складу са његовим уговором о раду са припадајућим анексима. Сваки запослени приликом службене посете на другим локацијама Завода мора да у складу са Правилником о радном времену добије одобрење од стране непосредног руководиоца. Службену посету запосленог на другој локацији Завода евидентира пословни секретар сектора у оквиру којег запослени обавља послове свог радног места по уговору о раду са припадајућим анексима. Евидентирање присутности на раду запосленог на апаратима који се налазе у објектима локација које нису наведене у његовом уговору у раду са

припадајућим анексима није могуће. Овај правилник је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Завода, а примењује се од 18.02.2020. године.

У конкретном случају тужиља у периоду од 11.05.2020. године до 25.05.2020. године није ступила на рад, на место рада у улици Милоша Јовановића у Београду након што јој је од стране непосредног руководиоца дана 06.05.2020. године путем електронске поште упућено обавештење да тужени почиње са радом од 11.05.2020. године, а дана 11.05.2020. године налог да је потребно да ступи на рад у уговорено место рада по ком тужиља није поступила, нити је евидентирала свој долазак у складу са правилима прописаним у општим актима тужене, због чега су се у радњама тужиље стекли елементи повреде радне дисциплине које су јој стављене на терет побијаним решењем о отказу уговора о раду у смислу одредбе члана 179. став 3. тачка 1. и 8. Закона о раду и члана 7. став 1. тачка 2. Правилника о радној обавези и радној дисциплини запослених код туженог од 24.07.2019. године.

Неосновани су наводи у ревизији тужиље да је тужиља у периоду од 11.05.2020. године до 25.05.2020. године долазила у пословне просторије туженог које се налазе у пословном седишту туженог на адреси Обилићев венац број 5 у Београду, што значи да није изостајала са посла, него је своје послове и радне задатке обављала на другој локацији, а не на локацији која је одређеним анексом број 4. уговора о раду из чега произлази да се у радњама тужиље нису стекли елементи непоштовања радне дисциплине, због чега је тужиљи отказан уговор о раду, већ се евентуално може говорити само о повреди радне обавезе, због чега тужиљи није отказан уговор о раду. Долазак тужиље у просторије послодавца на другој локацији у том периоду, а не у просторије послодавца у улици Милорада Јовановића број 11, у уговорено место рада, не значи да је тужиља у том периоду обављала радне задатке, посебно имајући у виду да је тужиљи било познато да њен долазак није евидентиран у званичној евиденцији и да је у обавези да оправда свој изостанак, што је више пута упозоравана од стране непосредног руководиоца и извршног директора туженог да је дужна да извршава радне обавезе у складу са анексом 4. уговора о раду, у месту рада у улици Милорада Јовановића 11 у Београду.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује да је дошло до погрешне правне квалификације, јер се отказ изриче за повреду радне обавезе која се истовремено подводи и под кршење радне дисциплине. Главни разлог отказивања уговора о раду од стране туженог јесте понашање тужиље које је такво да не може да настави рад код туженог без обзира да ли је у питању повреда радне обавезе или радне дисциплине. Осим тога, погрешна квалификација отказног разлога не чини решење о отказу незаконитим, ако су за његово доношење били испуњени законски услови као у конкретном случају.

Неосновани су и наводи у ревизији да је одредбом члана 37. став 1. уговора о раду од 15.03.2013. године послодавац дужан да пре отказа уговора о раду запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да остави рок од најмање 10 радних дана од дана достављања упозорења, те да се запосленом не може отказати уговор о раду пре истека рока из става 1. овог члана, обзиром да се упозорење

у конкретном случају сматра достављеним дана 17.06.2020. године, о чему је тужени саставио службену белешку дана 29.06.2020. године, а да је тужиља дана 22.06.2020. године послала мејл на већи број адреса, као и другим инстанцама и да су наводи из тог дописа размотрени, а путем мејла доставила је одговор на упозорење дана 22.06.2020. године.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Одлука о трошковима туженог донета је на основу члана 154. став 1.ЗПП. Туженом нису признати трошкови за састав одговора на ревизију јер нису били потребни за вођење парнице.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић